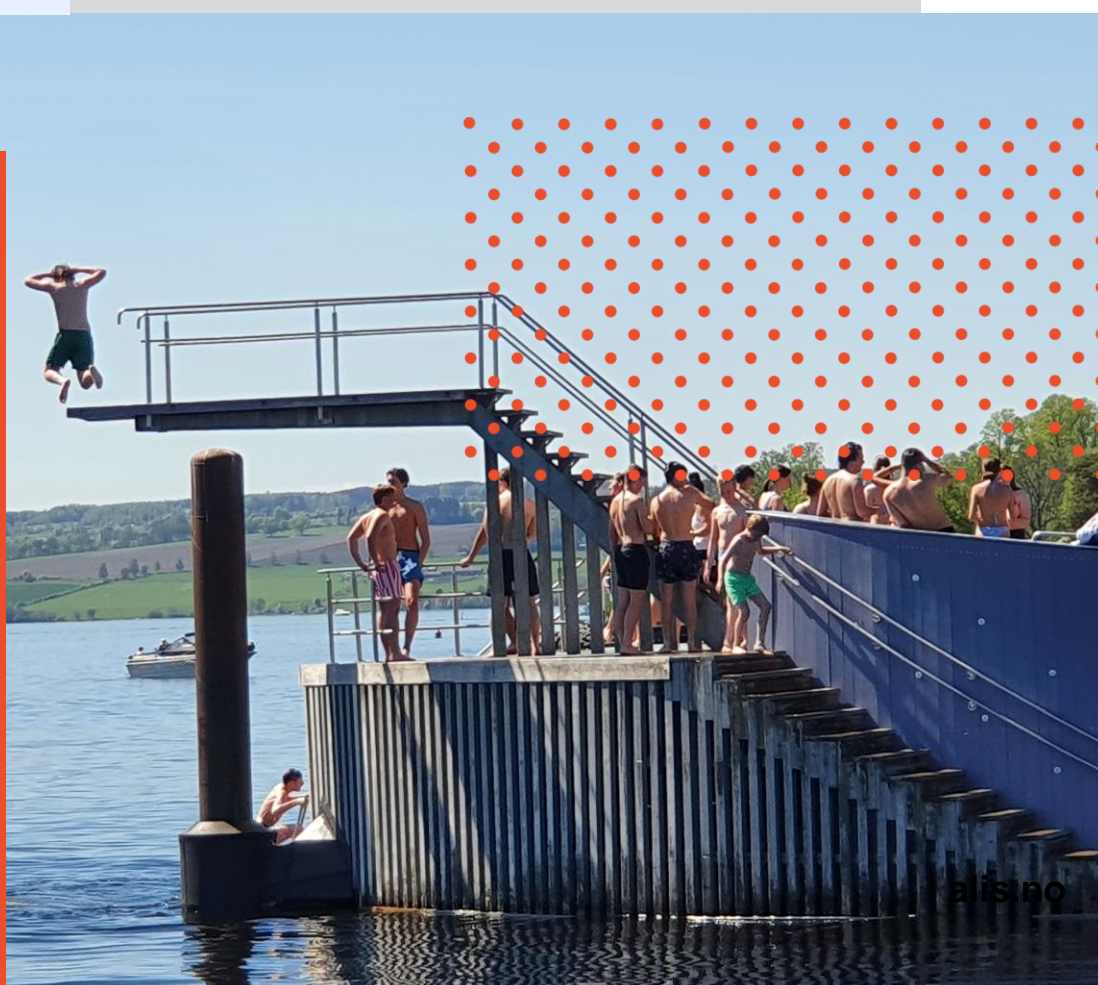

ALIS Øst

Årsrapport 2022

Det andre driftsåret til ALIS Øst.

Opprettelse og oppstart av kontoret

Opprettelse av ALIS-kontorene er beskrevet som ett av flere tiltak i regjeringens handlingsplan for allmennlegetjenesten i mai 2020. ALIS Øst er ett av 5 kontorer, de andre er i Bodø, Trondheim, Bergen og Kristiansand. Oslo skal få sitt eget ALIS kontor, men det er ikke reelt på plass ved utgangen av 2022. Helsedirektoratet og Hamar kommune inngikk en vertskommuneavtale den 20.08.2020. Hamar kommune sa opp vertskommuneavtalen i desember 2021.

Helsedirektoratet inngikk ny vertskommuneavtale med Ringsaker kommune den 16.03.2022, og Ringsaker kommune overtok vertskommuneansvaret formelt den 01.05.2022.

I denne avtalen påtar Ringsaker kommune seg ansvaret for å drifte kontoret. Kontorets formål og oppgaver er beskrevet i mandat fra Helsedirektoratet. Til forskjell fra avtalen med de øvrige ALIS-kontorene, har ALIS-Øst hatt eget oppfølgingspunkt om Oslo kommune. Oslo kommune var inntil utgangen av 2022 ikke omfattet av ALIS-kontorenes nedslagsfelt, men ALIS Øst har ansvar for at Oslo kommune er representert i det nasjonale samarbeidet mellom ALIS-kontorene.

De første månedene av 2022 var ALIS Øst lagt til Samfunnsmedisinsk enhet på Hamar. I Ringsaker kommune er kontoret organisatorisk lagt til Helse- og omsorgsseksjonen med Kommunalsjef for Helse- og omsorg som nærmeste overordnet. ALIS Øst har kontorlokaler ved Hedmarken interkommunale legevakt i Ottestad. Kontoret er finansiert av tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet. I 2020 var tilskuddet på 2 millioner kroner, for 2021 ble det økt til 4 millioner kroner og for 2022 ble det økt til 6,6 millioner kroner (inkludert egen stiling til samfunnsmedisin)

ALIS Øst har ansvar for oppfølging av alle kommunene i Innlandet og alle kommunene i Viken, unntatt gamle Østfold som tilhører ALIS Sør. Til sammen utgjør dette 84 kommuner. Den minste er Engerdal kommune med 1 060 innbyggere, den største er Bærum kommune med ca. 130 000 innbyggere. Et grovt anslag tilsier at det er ca. 480 fastleger i spesialisering i vår region (basert på folketall, gjennomsnittlig listelengde og andel på 60 % ferdig spesialister blant fastlegene).

Det ble utarbeidet nytt mandat for ALIS-kontorene med virkning fra 01.05.2022.

Mandat

Nytt mandat inneholder nye oppgaver som i hovedsak er:

- Opplæring av LIS1-veiledere
- Evaluering av LIS-løpet
- Spesialistutdanning i samfunnsmedisin.
- Bistå utdanningsvirksomheter i å opprettholde kvaliteten i spesialistutdanningen.

Spesialiteten samfunnsmedisin har til nå ikke hatt noen regionale instanser for å følge opp utdanningen. ALIS-kontorene ble valgt og det enkelte kontor skal bistå LIS3 i samfunnsmedisin innenfor sitt område. Oppgavene her vil i stor grad være de samme som for allmennmedisin, men det er betydelig færre SamLIS enn ALIS. Helsedirektoratet ønsket at ett av kontorene skulle ha et overordnet koordineringsansvar for samfunnsmedisin. Valget falt på ALIS Øst, og det ble opprettet en egen stiling for denne oppgaven.

Ansatte

Det har vært et utfordrende år med tanke på bemanning. Følgende har arbeidet ved kontoret i 2022:

- Nils Chr. Faaberg, spesialrådgiver og daglig leder av kontoret.. Begynte 15.11.2020 og arbeidet 50 % stilling til 01.10.2022 da han gikk over til 100 %.
- Frode Oosterling, lege med spesialitet i allmenntilleggsmedisin og LIS i samfunnsmedisin;. Ansatt i 70% stilling fra 01.01.2021 til 04.02.2022. Han begynte igjen 01.11.2022 i fast 60 % stilling, men har midlertidig 100 % stilling til 01.04.2022.
- Bente Bjørnhaug, lege og spesialist i allmenn- og samfunnsmedisin. Hun begynte 01.06.2022 og har hovedansvar for landsdekkende koordinering av samfunnsmedisin.

De ansatte har arbeidet mye overlappende, men Oosterling har hatt hovedansvaret for veiledningskurs og temaer rund læringsmål, læringsarenaer og godkjent tjeneste. Faaberg har hatt hovedansvaret for dialog med kommunen, tilskudd til ALIS-avtaler og registrering som utdanningsvirksomhet. Bjørnhaug har som nevnt hovedansvar for samfunnsmedisin.

På bakgrunn av nye oppgaver i mandatet og at kontoret har fått koordineringsansvar for samfunnsmedisin, er det opprettet to nye stillinger, en 100 % rådgiverstilling i en 50 % legestilling. Ansettelser er gjennomført, og Egil Johansen begynner som rådgiver 01.03.2023 og Inger Johanne Løkkevik begynner som rådgivende lege 01.04.2023.

Samfunnsmedisin – SamLIS (Samfunnsmedisiner i spesialistutdanning)

Da kontoret fikk tildelt funksjonen med nasjonal koordinering, viste det seg raskt at det var mange grunnleggende forhold som måtte avklares vedrørende samfunnsmedisin.

Sammenlignet med allmenntilleggsmedisin bærer samfunnsmedisin preg av å være mer uferdig og vanskelig definerbar som spesialitet. Samfunnsmedisin kan som fag utøves på en rekke arbeidsplasser i offentlig forvaltning, det være seg i stat eller kommune. Det er i ny spesialitetsforskrift ikke definert noen krav til hvor spesialistutdanningen skal foregå. Samtidig er det uklart hva som skal til for å oppfylle kompetansen i de ulike læringsmålene. Dette sammen med uklarheter om hva en spesialist i samfunnsmedisin skal være, har gjort det nødvendig å sette i gang en sentral prosess sammen med Helsedirektoratet og spesialitetskomiteen i samfunnsmedisin for å avklare hva som må til av en utdanningsvirksomhet for å utdanne en samfunnsmedisiner. Før dette er på plass vil det være utfordrende både for virksomheter som ønsker å søke om å bli registrert (ev. godkjent) som utdanningsvirksomhet, å vurdere om en vesentlig del av læringsmålene kan oppnås i virksomheten. Det vil også være en utfordrende oppgave for veiledere og ledere som skal vurdere om læringsmålene er oppnådd.

Ut fra dagens forskrift, og med de utfordringer som pr i dag finnes i fagfeltet, jobber ALIS /SamLIS -kontorene med å få på plass bistand med maler til individuelle og generelle utdanningsplaner. Dette vil være på plass for kommuner tidlig i 2023. Øvrige virksomheter (statlige) blir veiledet individuelt etter behov.

Aktiviteter i 2022

Aktivitetsnivået er blitt markant redusert på grunn av bemanningssituasjonen. I tillegg har selve bytte av vertskommune og etablering i nye kontorer tatt tid.

Utadrettede aktiviteter:

- Arrangert 3 veilederkurs. Kursen er over to enkeltdager, og er godkjent som emnekurs av Legeforeningen. ALIS Øst har tilknyttet seg 10 kvalifiserte kursholdere, to på hvert kurs.

- Bistått ved ett veiledningskurs arrangert av PMU – Primærmedisinsk uke.
- Arrangert 2 «ALIS-kvelder» på henholdsvis Tynset og Hamar. ALIS-leger, veiledere, superviserer, LIS1, kommuneoverleger og ansvarlige i kommunene ble invitert.
- Holdt innlegg på kommuneoverlegemøte hos Statsforvalteren.
- Holdt 3 fysiske møter med enkeltkommuner samt flere videomøter.
- Profilering og markedsføring, bla på arrangementer mm

ALIS-Øst har mottatt og besvart en rekke henvendelser på telefon og epost. Antall er ikke registrert. Henvendelse har stort sett handlet om:

- Registering som utdanningsvirksomhet
- Utarbeidelse av utdanningsplaner
- Læringsarenaer og godkjent utdanningsløp
- ALIS-avtaler og ALIS-tilskudd
- Veiledning, veiledningsavtaler og refusjon av utgifter

ALIS Øst har deltatt i følgende arbeidsgrupper og møter sammen med Helsedirektoratet:

- Utarbeidelse av nytt regelverk for tilskudd til Ny Nasjonal ALIS ordning (tidligere tilskudd til ALIS-avtaler).
- Utvikling og bruk av kompetanseportalen/Dossier
- Deltatt i Helsedirektoratets dialogmøter med ALIS-kontorene.
- Ledet midlertidig forum for samfunnsmedisin sammen med Helsedirektoratet, spesialitetskomiteen i Legeforeningen. Hensikt: Gjennomgang av læringsmål med hensikt å få klarhet i nødvendig forståelse av læringsmålene, behov for endringer i forskriften og behov for justering av utdypende tekster av læringsmålene.
- Representert ALIS-kontorene i Forum for kvalitet i spesialistutdanningen
- Deltatt i referansegruppemøte for etablering av spesialitet i palliativ medisin

ALIS Øst har blant annet deltatt i følgende arbeidsgrupper og aktiviteter opprettet av, og sammen med de øvrige ALIS-kontorene:

- Nasjonale ALIS-møter
- Nye felles nettsider for ALIS-kontorene
- Profilering av ALIS-kontorene og SamLIS-funksjonen
- Arrangerte ALIS-konferansen for 2022
- Arbeidsgruppe for samfunnsmedisin med representanter fra hvert kontor.
- Arbeidsgruppe for å svare ut høring om felles kompetansemål (FKM)
- Arbeidsgruppe for revisjon av listen over praktiske ferdigheter i allmenntmedisin

I tillegg har ALIS-kontorenes ansatte deltatt på en rekke konferanser og dagsmøter som er relevante for utøvelse av arbeidet som rådgivende kontor både i allmenntmedisin og samfunnsmedisin.

Ottestad 10.01.2023